

PODvodni ATLAS SLOVENIJE. POPISNI LIST ŠT. 75

Ime lokacije		Javorniško jezero	
Tip	JEZERO		
Zahtevnost	P2 opomba: umetno gorsko jezero ima zelo mrzlo vodo tudi poleti.		
Nočni potop	DA opomba: v primerni (topli) potapljaški obleki!		
Zemljevid / skica	 		
Zemljepisna lega	Gauss-Krueger (GIS)	Y=5431409m	X=5146350m
	WGS84 (GPS)	$\varphi=46^{\circ}27'27.69''=46.45769^{\circ}$	$\lambda=14^{\circ}06'08.06''=14.10224^{\circ}$ E
Fotografije	 		
	 		
	 		
	<p>Opis kraja</p> <p>Javorniško jezero leži za umetno zaježitvijo potoka Javornik na nadmorski višini 939m. Jezero je dolgo približno 150m, široko približno 50m in v večjem delu globoko okoli 3m. Jezero se polni preko obsežnega sistema zajetij, cevovodov in vodnih drč iz izvirov Veliki Javornik, Mali Javornik in iz potoka Jezernica. Jezero ima kristalno bistro, ampak res mrzlo vodo in gosti pisano množico vodnih rastlin, številne postrvi najrazličnejših velikosti ter jato rac.</p>		

	<p>Prvotno leseno zajetje potoka Javornik so zgradili leta 1901 za pogon sodobne valjarne železa v Slovenskem Javorniku. Zajetje so leta 1930 zabetonirali. Od zajetja vodi 3900m dolg visokotlačni cevovod do valjarne. Tam je voda s padcem 370m gnala turbino premera 9.16m, tedaj največjo tovrstno turbino na svetu, za pogon strojev valjarne. 90-tonski rotor turbine je danes razstavljen kot tehniški eksponat pred Karavanškimi predorom ob avtocesti.</p> <p>Hydroelektrarno javorniški Rovt so ob jezeru zgradili leta 1908 za pogon črpalk, ki so iz nižje ležečih izvirov vračale vodo v Javorniško jezero. Hydroelektrarna se napaja po lastnem visokotlačnem cevovodu neposredno iz malega zajetja 71.5m višje od elektrarne. HE Javorniški Rovt s svojo častljivo starostjo, sistemom zajetij in cevovodov predstavlja svojevrsten tehniški spomenik.</p> <p>Ob Javorniškem jezeru je bila postavljena tudi karavla "Karavanških kurirjev" JLA. Opuščeno karavlo so leta 1993 preuredili v dom Centra šolskih in občinskih dejavnosti. Dom Trilobit na nadmorski višini 950m je dobil ime po okamninah že zdavnaj izumrle živalske vrste, trokparja, ki je živel tu pred približno 290 milijoni let v plitvem morju. Štiri vrste, od nekaj tisoč najdenih na svetu, se nahajajo kot fosilni ostanki samo na tem področju.</p>
Kako pridemo do izhodiščne točke	Gorenjsko avtocesto zapustimo na izvozu Jesenice vzhod (Lipce oziroma 8km do našega cilja). Peljemo najprej ob Savi Dolinki, nato čez most v Slovenski Javornik. Tu zavijemo desno in po regionalni cesti za Ljubljano nadaljujemo do semaforiziranega križišča (približno 4km do cilja). V križišču zavijemo levo, peljemo mimo valjarne in sledimo oznakam za Javorniški Rovt. V Javorniškem Rovtu se odcepi desno makadamska cesta za dom Trilobit (450m), označena s številnimi kažipoti za planinske izlete v Karavanke.
Parkirni prostor	Parkiramo pred domom Trilobit oziroma peljemo ob jezeru mimo doma v gozd, kjer je še eno manjše parkirišče.
Pristop k vodi	Najpreprostejši je dostop v vodo ob pomolu pod domom Trilobit. Dostop v vodo je sicer možen povsod ob utrjeni obali razen na pregradi na jugozahodnem koncu jezera.
Opis potopa	<p>V dobre tri četrt ure lahko obplavamo in si ogledamo celotno Javorniško jezero. zaradi nizke temperature vode računamo s povečano porabo zraka. Seveda lahko potop v mrzli vodi zaključimo tudi prej in pri tem ni nujno, da se vrnemo na točko vstopa v vodo.</p> <p>Največ življenja najdemo v razgibani plitvini ob vstopu vodne drče na severovzhodnem koncu jezera. Tu postrvi prežijo na lahek plen, ki bi ga prinesla drča. Drča je naplavila sredi jezera kar cel peščen hribček.</p> <p>Dno jezera je bolj poraščeno v mirnejšem zahodnem delu. Tu naletimo na velike postrvi ob zapornici v najglobljem delu jezera. Ribe sicer srečamo vsepovsod. Postrvi so dokaj lenobne, verjetno zaradi nizke temperature vode.</p>
Dodatna oprema	Debele rokavice, dodatna mokra podobleka (shorty) ali suha obleka za res hladno vodo.
Ugodne razmere	Ob vseh letnih časih.
Globina vode	Do 3.6m ob zapornici pri elektrarni.
Temperatura vode	Pritoki jezera imajo temperaturo okoli 5°C ob vseh letnih časih. Temperatura vode v jezeru kaj dosti ne odstopa od te vrednosti.
Vidljivost v vodi	Odlična opomba: vidljivost si kvečjemu pokvarimo sami z dvigovanjem usedline.
Tok	Slab opomba: vrtinci ob izlivu vodne drče, sicer zaznavnega toka ni.
Vegetacija	

Opazene živali

Oblika, sestav dna Peščeni nanosi in kamenje na dnu. Betonirani bregovi.

Posebnosti Lahko dostopno, umetno gorsko jezero s kristalno čisto vodo.

Lokalni potapljaški klub / kompresor DPD Bled
Društvo za podvodne dejavnosti Bled (DPD),
Veslaška promenada 11, 4260 BLED,
Spletna stran: <http://www.dpdbled.si/>

Kontaktna oseba Marjan Lakota, Telefon: 031 778 146, Email: marjan.lakota@gmail.com

Gostinska ponudba Dom Trilobit (nekdanja karavla na mestu potopa), <http://www2.arnes.si/~krcsod2s/>

Prenočišča Dom Trilobit (nekdanja karavla na mestu potopa), <http://www2.arnes.si/~krcsod2s/>

Turizem, vredno ogleda Umetna plezalna stena in čolnarjenje ob domu Trilobit.
Urejena in označena "Naravna in gozdarska učna pot" dolžine 8km, višinska razlika 600m, z začetkom in koncem pri domu Trilobit.

	Tehniški spomenik, ena prvih hidroelektrarn v Sloveniji Javorniški Rovt. Planinski izleti med Golico in Stolom.	
Slovenska Potapljaška Tranzverzala	Lokacija je predlagana za vpis v SPT.	
Možna lokacija za žig SPT	V domu Trilobit.	
STATUS SPT	TOČKA še ni opremljena z žigom SPT- SLOVENSKA POTAPLJAŠKA TRANZVERZALA	
Podatke je izpolnil	12.10.2012	Matjaž Vidmar, vidmar.matjaz@gmail.com